

Nazaj v prihodnost

16. Motovunski filmski
festival (27.-31. 7. 2013)

Gregor Bauman, foto: Darja Šter

Slačenje

Kdo neki tam poje

Motovunski filmski festival (MFF) je začel celo prehitro odraščati, kar je intenziviralo nekatere probleme zlasti tam, kjer je bilo v preteklosti veliko razumevanja. Le na račun festivala si je nekdanje mesto duhov opomoglo do te mere, da je vzdušje (že) postalo moteče za del tamkaj živečega občestva, čeprav je festivalska jakost manjša kot pred desetletjem, organiziranost pa večja; »svobodna cona Motovun« je bila rezervirana le za skrajni vrh, česar do danes nismo bili (na)vajeni. Festival prav kliče po vrnitvi v nekdanjo gverilo, ko je kaos v urejenem narekoval tempo. Takšen »comeback« sicer nima nobene vsebinske zveze s filmom *Še enkrat, Camille* (Camille Redouble, 2012, Noémie Lvovsky), ki smo ga spremljali po zaključku slovesne podelitve nagrad, saj MFF v preteklosti ne potrebuje drugačnega ovinka, ki bi odločilno vplival in spremenil dogajanje. Kot še nikdar doslej je izobrazil svojo publiko, jo postavil na filmski prepih, ji vcepil radovednost in težnjo po novih (pre)izkušnjah, tako na filmskem platnu kot za njim. In strinjam se z direktorjem Igorjem Mirkovičem, da smo letos imeli na voljo enega boljših in bolj dovršenih programov, ki so ga kronale sveže zaključene »trilogije« osrednjih gostov festivala, predlanskega in letošnjega *mavericka* Ulricha Seidla in Mohsena Makhmalbafa.

Kdo neki tam gleda filme

16. izvedba MFF je tudi potrdila tezo o trendu rušenja še zadnjih spolnih in eksistencialnih tabujev na platnu. Čisti naturalizem brez predsodkov do nazorne (istospolne) seksualnosti ali trohnenja človeškega telesa. Res je bilo vse to že zdavnaj na repertoarju

Pošast

porno in grindhouse kinodvoran, kar pa ne zmanjšuje hrabrosti pogleda ali razmisleka, ki tako odpira kot zapira vrsto vprašanj, tudi glede odnosa gledalcev do teh »ekstremov«. Vsak ima možnost zapustiti dvorano, kakor se je to dogajalo pri filmu *Halley* (2012, Sebastian Hofmann) z zanimivim preobratom. Film pride v različnih odtenkih do tistega, ki se prebije skozi počasno dezintegracijo človeškega telesa (izjemna, skoraj preveč prepričljiva igra Alberta Trujilla). Zombiji enostavno niso več fikcija, temveč živijo med nami. Razlogov, tako bivanjskih kot socialno-ekonomskih, ni potrebno naštevati. Nema lokrat opazimo ljudi, ki so se enostavno naveličali živeti, se umikajo v svoj svet in v njem počasi, a zanesljivo trohniijo. Avtor pri tem odlično poudarja grotesknost in klavstrofobičnost situacije, ki jo samo na videz preseka z vpeljavo ženske osebe. Ta sprva deluje kot analgetik in luč na koncu predora, a se kmalu izkaže, da se nahaja v sorodnem stanju. Razlika med fizičnim in čustvenim razkrojem je neznatna. Šele ko se zamrzneš – tako je razumeti umik na severni pol – ga lahko ustaviš. *Halley* je film, ki je in bo še sprožal polemike.

Pomanjkanja avtentičnosti ne moremo očitati niti hibridni *Pošasti* (La plaga, 2013, Neus Ballús). Na trenutke je ta igrano-dokumentarni preplet tako intenziven, da je težko ločiti med enim in drugim. Morda je žirija prav v tem videla presežek in ga nagradila s propelerjem Motovuna. Film pripoveduje in prikazuje (slač?) različne zgodbe in karakterje s skupnim imenovalcem – vsi, najsi gre za kmeta Raüla, bolničarko Rosemarie ali prostitutko Maribel, se borijo z življenjem (preživetjem) tako kot moldavski rokoborec Iurie, ki čaka na preselitvene papirje. Film (pri)zadene osnovna človekova čustva, saj se v trenutni gospodarski krizi ni

Hči